

Latweeschu Awwises

1838.

Septitaispadesmitais gadda gabjums.

Nr. 1. lishof Nr. 52.

Zelgawā,
pee Zahna Wridrika Steffenhagen un dehla.

Ih fais rahditais to leetu, kas Awisēs no 1838ta gadda atrohnamas.

(Ruhmēs labbad tahs sluddinaschanas, kas tikkai tanni laikā gelbeja, kad awisēs tappe celiktas, nemas ne peeminesim un arri zittus wahrbus pahshinasim. R. G. W. irr jalassa: Kursemmes Gubernementa Waldschana; apr. t. jalassa: aprinka teesa; p. t. jalassa: pagasta teesa; fl. jalassa: sluddinaschana; m. jalassa: muischa.; Kr. jalassa: Krohna; ds. jalassa: dsunta.)

Nr. 1. Affius nasis.

Nr. 2. Fauna sinna. Paligu luhdsu. Fauna gabda dseesma. Mikhla. Palangas, Leel=Salwes, Walles, Snikkeres un Kr. Peenawas p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 3. Fauna sinna. No Wirschumuischas. Druwa un milsu=putns. Warde un suttis. Leel=Salwes, Walles, Snikkeres un Kr. Peenawas p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 4. No Nerretas. Wainotais. Kalnzeemas, Leel=Salwes, Walles, Snikkeres un Kr. Peenawas p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 5. Faunas sinnas. No Leelas Eseres, 14ta Janwar. No Leelas Eseres. Stahsis no wezzas Katoeschu gramatas. Mikhla. R. G. W. fl. Kr. Wirzawas, Kr. Prawinges, Linder, Kalnzeemas p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 6. Wainotais. (Statt. Nr. 4. Weigums.) Ra zukuris tohp pahrwahrihts, un tihrs un zeets taisfihis. Wentespils pilsk. t., Kr. Wirzawas, Kuldigas, Kr. Prawinges, Linder, Kalnzeemas, Saweses un Sustesmuishas p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 7. Rahdi wahrbi pahr stohlahm. R. G. W. fl., Wentespils pilsk. t., Kr. Wirzawas, Kuldigas, Kr. Prawinges, Saweses un Sustesmuishas p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 8. R. W. G. P. Wasniza daschadas wajadstibas. Purpuris. Kursemmes muischneeku beedribas fl. Wentespils pilsk. t., Pakaises, Raudes, Kr. Kandawas, Kuldigas, Saweses un Sustesmuishas p. t. fl.

Nr. 9. Lai Deems farga no isluttinateem behrneem. Swehtas dohmas un mahzibas pahr daschadahm pasfaules leetahm un buhschanahm. No wahzu walto das pahrtulkotas. 1. Weens weenigais behrus. Kursemmes muischneeku beedribas fl. Kuldigas wirspilsk. t. fl. Leelas Seffawas, Leelas Eczawas,

Leelas Eczawas, Auremuishas, Kalnzeemas, Kalnzeemas, Pakaises, Raudes un Kandawas p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 10. Fauna sinna. Lai Deems farga no isluttinateem behrneem. (St. Nr. 9. Weigums.) Swehtas dohmas un mahzibas ic. ic. (St. Nr. 9.) 2. Behrna mahte. Strundes p. t. fl. Kursemmes muischneeku beedribas fl. Kuldigas wirspilsk. t., Leelas Seffawas, Leelas Eczawas, Kulschu m., Leelas Eczawas, Auremuishas, Kalnzeemas, Kalnzeemas, Pakaises, Raudes un Kandawas p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 11. Kas laimi un swehtibu grihb panahkt, tam jaw no pascha pirma galla us to jadohdahs. R. G. W. P. Kuldigas wirspilsk. t., Kulschum., Leelas Eczawas, Leelas Eczawas, Kalnzeemas, Kalnzeemas, Dundangas, Jaunpils un Strundes p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 12. Swehtas dohmas un mahzibas pahr daschadahm ic. ic. ic. (Statt. Nr. 10.) 3. Deggoshas ohgles. 4. Wibrs ar schaggaru nastu. 5. Pohtes sarrini. 6. Wijoles. Wirkusm., Kulschum., Grendshes un Irlawas, Dundangas, Jaunpils, Auremuishas un Strundes p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 13. Kreemu Zars Ihwans. Kr. Prawinges, Wirkusm., Apprikes, Engures, Grendshes un Irlawas, Dundangas un Jaunpils p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 14. Swehtas dohmas un mahzibas ic. ic. (Statt. Nr. 12.) 7. Pasubdis grassis. 8. Tschuhsta. 9. Pohdneeka nams. 10. Lirgus. Smecklu stahst. Kr. Prawinges, Wirkusm., Talsinas, Talsinas, Apprikes, Engures, Grendshes un Irlawas un Kalnam. p. t. fl. Zittas fl.

Nr. 15. Derriga sinna. Swehtas dohmas un mahzibas ic. ic. ic. (Statt. Nr. 14.) 11. Labis gais. 12. Preekschrafsis. 13. Semmes kantals. 14. Schuh-

- pis kas atgreesē. 15. Behrna dahwāna. Kursēm-
mes lambara t. un Kalnam. p. t. fl. Zittas fl.
- Nr. 16. Jaunas sinnaš. Ir to wišleelaku apšlechptu
grehku Deewš wedd pee gaismaš. Tas pateizigs
Turku schibš. (Stahšš.) Tee daschabi namma-
turcetaji kas sawuš wecsuš usnem. Kursēm-
mes lambara t., Talsinaš, Talsinaš, Appriekš, Ig-
genes un Tahschu = Padderē p. t. fl. Zittas fl.
- Nr. 17. Ustizzama mihlešiba laulatu draugu star-
pā. Jaun = un Wezz = Sefahtes, Appuffes un
Kalnam., Bramberges, Peenawaš, Talsinaš,
Talsinaš, Iggenes un Tahschu = Padderē p. t. fl.
Zittas fl.
- Nr. 18. Jaunas sinnaš. Dseefma no šohlās behr-
neem dseedama, pahrklaufschanaš un šohlās pahr-
raufschanaš deenā. Dseefma pehz pabeigtaš
pahrklaufschanaš. Gollas nastā. Ugahles, Kr.
Wirzawaš, Kuldigas, Jaun = un Wezz = Sefahtes,
Appuffes un Kalnam., Lihwēš = Behrses, Peena-
waš, Iggenes un Tahschu = Padderē p. t. fl.
Zittas fl.
- Nr. 19. Rā Wibheles jeb Deewin efaš ahtri un pa-
gallam nostrehjiš. Taisiba bij schi waldimeeka
rohta. Gudra eemannischana. Smecklu stahšš,
Ugahles, Kr. Wirzawaš, Kuldigas, Menzendor-
bes, Pohpes, Lihwēš = Behrses un Peenawaš p. t.
fl. Zittas fl.
- Nr. 20. Swehtas dohmaš un mahzibas pahr dascha-
dahm ic. ic. 16. Rihšš. Sihde. Tukkumēš
apr. t., Ugahles, Kr. Wirzawaš, Kuldigas,
Menzendorbes, Pohpes un Lihwēš = Behrses p. t.
fl. Zittas fl.
- Nr. 21. Jaunas sinnaš. Sihde. (Skatt. Nr. 20.
Beigums.) Tukkumēš apr. t., Dohbeles, Kuldi-
gas, Menzendorbes un Pohpes p. t. fl.
- Nr. 22. Grehkš. Labš padohms šohlmeistereem un
behrnu audfetažem. Tukkumēš apr. t., Walde-
gahlen = Skehdes, Dohbeles, Kuldigas, Kr. Re-
scham. p. t. fl. Zittas fl.
- Nr. 23. Wohmwillā. Manna tizziba. Leelas Ber-
kenes, Kalnam., Dohbeles, Waldegahlen = Skeh-
des, Kuldigas p. t. fl. Zitta fl.
- Nr. 24. Jauna sinna. Uhdams un Engeliš. Sweh-
tas dseefmas šohlās dseedamaš. Leelas Berkenes,
Kalnam., Waldegahlen = Skehdes p. t. fl. Zit-
ta fl.
- Nr. 25. Siršš par galwotaju. Mahrtin Luttera
padohms bibheles laffitajeem. Swehtas dseefmas
šohlās dseedamaš. (Skatt. Nr. 24.) Verbohnes,
Irlawaš, Leelas Berkenes un Kalnam. p. t. fl.
- Nr. 26. Wezza semneeka dohmaš seedu mehnefi. Kr.
Behrsm., Blankenpeltes, Kalnzeemas, Kalnze-
mas un Irlawaš p. t. fl.
- Nr. 27. Swehtas dohmaš un mahzibas ic. ic.
(Skatt. Nr. 20.) 17. Putnisch. 18. Mahte
kas behrnu sibdi. 19. Zetta brautumš. Swehtas
dseefmas šohlās dseedamaš. (Skatt. Nr. 25.) Kr.
Behrsm., Verbohnes, Blankenpeltes, Kalnze-
mas, Kalnzeemas, Irlawaš un Kr. Pehrkonawas
p. t. fl. Zitta fl.
- Nr. 28. Swehtas dohmaš un mahzibas ic. ic.
(Skatt. Nr. 27.) 20. Kohki seedšš. 21. Wahju-
mi. Swehtas dseefmas šohlās dseedamaš. (Skatt.
Nr. 27.) Kuldigas, Leelas Eezawaš, Kr. Behrsm.,
Verbohnes, Blankenpeltes, Kalnzeemas un Kr.
Pehrkonawas p. t. fl. Zittas fl.
- Nr. 29. Jauna sinna. Swehtas dohmaš un mah-
zibas ic. ic. (Skatt. Nr. 28.) 22. Kohki seedšš
un bittes. 23. Witte. Swehtas dseefmas šohlās
dseedamaš. (Skatt. Nr. 28.) Wehrgalles un
Webbes, Kuldigas, Kuldigas, Leelas Eezawaš un
Kr. Pehrkonawas p. t. fl. Zitta fl.
- Nr. 30. Swehtas dohmaš un mahzibas ic. ic. (Skatt.
Nr. 29.) 24. Wahrdes. 25. Salibgšana.
Swehtas dseefmas šohlās dseedamaš. (Skatt. Nr.
29.) Wehrgalles un Webbes, un Kuldigas p. t. fl.
Zittas fl.
- Nr. 31. Swehtas dohmaš un mahzibas ic. ic. (Skatt.
Nr. 30.) 26. Seewa kas diwešle apbehdinata.
27. Jaunas bittes. Swehtas dseefmas šohlās
dseedamaš. (Skatt. Nr. 30.) Wehrgalles un Web-
bes, Kuldigas un Leelas Eezawaš p. t. fl. Zitta fl.
- Nr. 32. Swehtas dohmaš un mahzibas ic. ic. (Skatt.
Nr. 31.) 28. Wismidšš behrnš. 29. Auglu pilnš
kohkš. Swehtas dseefmas šohlās dseedamaš.
(Skatt. Nr. 31.) Leelas Berkenes, Kr. Kanda-
waš, Kr. Kandawaš, Seemuppes un Kuldigas
p. t. fl. Zittas fl.
- Nr. 33. Jaunas sinnaš. Dohbeles, Dtes, Wezz-
Saules, Leel = Wirbes, Patkaišes, Kalnam., Le-
las Berkenes, Kr. Kandawaš, Kr. Kandawaš,
un Seemuppes p. t. fl. Zittas fl.
- Nr. 34. Jauna sinna. Sinnaš pahr Drustu drau-
des basnizu, muischahm un semneekem. Drauga
mihlešiba. Dtes, Wezz = Saules, Leel = Wirbes,
Wirkusm., Firkš = Uffites, Langschdes p. t. fl. Zit-
tas fl. Dohbeles, Patkaišes, Kalnam., Leelas
Berkenes, Kr. Kandawaš, Kr. Kandawaš un Sec-
muppes p. t. fl. Zittas fl.
- Nr. 35. Tur wels eekschā! Swehtas dohmaš un
mahzibas ic. ic. (Skatt. Nr. 32.) 30. Nabbaga
wihrš. Swehtas dseefmas šohlās dseedamaš.
(Skatt. Nr. 31.) Dtes, Leelas Behrses, Firkš-
Uffites, Leel = Wirbes, Dohbeles, Wirkusm. Lang-
schdes, Patkaišes, Kalnam. p. t. fl. Zittas fl.
- Nr. 36. Jaunas sinnaš. Tukkumēš apr. t., Wezz-
Saules, Kr. Behrsm., Langschdes, Leelas Behr-
ses, Firkš = Uffites, Wirkusm., Kalnam. p. t. fl.
Zittas fl.
- Nr. 37. Zilwēš dihwainas lectas eespehi. Wentē-
pils pilsf. t., Tukkumēš apr. t., Waldegahlen,

- Gallam., Leelas Behrses un Kalnam. p. t. fl. Zittas fl.
- Nr. 38. Wezß notifikumß. Swehtas dseefmas ftoh-
lås dseedamas. (Skatt. Nr. 35.) Wentespils pilsk.
t., Zulkumß apr. t., Jaun=Uzes, Waldegahles,
Gallam., Kalnam. p. t. fl. Zitta fl. Sinna pahr
jaunahm grahmatahm.
- Nr. 39. Jauna sinna no Kursemmes waldischanas
teefas. Jauna sinna. No Nerretas. Jelgawas poli-
zeies t., Jelgawas polizeies t., Wentespils pilsk.,
Leel-Behrses, Puffes, Pohpes un Jaun=Uzes p. t. fl.
- Nr. 40. No kahdas wezßas grahmataß. Vilteneß,
Ahrlawas, Kuldigas, Patkaises, Leel=Behrses,
Puffes, Pohpes, Jaun=Uzes, Waldegahles un
Gallam. p. t. fl. Sinna pahr jaunu grahmatu.
- Nr. 41. No kahdas wezßas grahmataß. (Skatt. Nr.
40. Beigumß.) Kursemmes lambara t., Talsfe-
nes apr. t., Pohpes, Leelas Behrses p. t. fl. Zit-
ta fl. Wifseles, Rundales, Wirkusm., Ahrla-
was, Kuldigas, Patkaises, Leel=Behrses, Puffes
p. t. fl. Zitta fl. Sinna pahr jaunu grahmatu.
- Nr. 42. Scha gadda sinnaß no zittahm mallahm.
Swehtas dseefmas ftohlaß dseedamas. (Skatt. Nr.
38. Beigumß.) Talsenes apr. t., Kr. Behrsm.,
Rundales, Wirkusm., Ahrlawas, Masas Berke-
nes, Tittelmindeß, Leelas Behrses p. t. fl. Zit-
tas fl. Sinna pahr jaunu grahmatu.
- Nr. 43. Stahstß, kas derrehs dascham par mahzibu.
Masi stahstini. Kuldigas apr. t. fl. Zitta fl.
Talsenes apr. t., Wifseles, Mescham., Jaun=
Uzes, Kuldigas, Patkaises, Rundales, Wirkusm.
un Tittelmindeß p. t. fl. Zitta fl.
- Nr. 44. R. G. W. P. Padohms Kursemmes ftoh-
meistereem. Kuldigas apr. t., Wifseles, Mes-
scham., Jaun=Uzes, Elleijas, Aurem. p. t. fl.
Zittas fl.
- Nr. 45. R. G. W. fl. Jaunas sinnaß. Ftoh-
las dseefma. Kuldigas apr. t., Mescham., Jaun=
Uzes, Elleijas, Aurem., Digganawes un Zer-
stes p. t. fl.
- Nr. 46. Balbeera pußis no Klaipehdes. Pateesß
notifikumß. Dseefina, kad ftohlu eeswehti, dsee-
dama. Ftohlas dseefma. Ftohlas wakkara dseef-
ma. Elleijas, Aurem., Digganawes, Kr. Wir-
zawas, Leelas Berkenes p. t. fl. Zittas fl.
- Nr. 47. Paschâ behdu dstitumâ Deewa paligß at-
nahf. (Stahstß.) Dohbeles, Kurfischu, Leelas
Berkenes, Kulschum., Digganawes p. t. fl. Zit-
tas fl.
- Nr. 48. Paschâ behdu dstitumâ Deewa paligß at-
nahf. (Stahstß.) (Skatt. Nr. 47.) Sinna pahr
jaunu grahmatu. Leelas Berkenes p. t. fl.
- Nr. 49. No Juhmallas. Dscherejem par preeßsch-
sismi. Patkaises, Kurfischu un Kulsches p. t. fl.
Zittas fl.
- Nr. 50. Paschâ behdu dstitumâ Deewa paligß at-
nahf. (Stahstß.) (Skatt. Nr. 48.) Kengeßm.,
Patkaises, Kurfischu, Kulschu p. t. fl. Zittas fl.
Sinna pahr jaunu grahmatu.
- Nr. 51. Paschâ behdu dstitumâ Deewa paligß at-
nahf. (Stahstß.) (Skatt. Nr. 50.) Waldegahles.,
Kengeßm., Patkaises p. t. fl. Zittas fl. Sinna.
- Nr. 52. Paschâ behdu dstitumâ Deewa paligß at-
nahf. (Stahstß.) (Skatt. Nr. 51. Beigumß) Pa-
teiziba. Kengeßm., Kr. Behrsm., Waldegahles
p. t. fl. Zittas fl. Sinna.

W r i h w d r i e k e h t.

No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes: Hofraht von Braunschweig, grahm. pahrubstotais.

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. I. Zettortdeenâ Gtâ Janwar 1838.

A f f i n s n a s i s.

(Pateefigs noitkums.)

Vahrtiffufcham frohdsineekam Wahzsemme bija nerahtns dehts, wiffadas besdeewibas darritais. Gaddijahs, ka wezs slimmigs schihds, Eliesers wahrda, us kahdu waffaru ecnahnje, nakts mahju mefleht. Frohdsineeka dehts weens pats pee mahjam, jo wezzali bija us tirgu aisbraufuschi. Un frohgs atfittus no zcema. Wezzais Eliesers tudalin luhdsahs salmus, fo nogulletees, jo bija dikti peekuffis, un ahtri aismeeg itt zeeti. Pa tam jaunais grehzineeks to breefnas dohmu usnemn, wezzu slimmigu schihdu nobeigt, un tam naudu atnemt. Cedurr tam pahru reises ar nafi, un tas opgibbst. Nu dohma, ka jaw buhs nohst, norauj tam grebsenu no pirkna, isnemn naudu no kabbatas, un tad iswelf lihki us fuhdu kahpeli, dohmadams to drihs fur eerakt.

Ber zil fo pahrnahfufcham us frohga iftabu, jaunam grehzineekam elles bailes kurraks, un tas paleek wiffai ka prahda aisneimts. Zaismuhf — ne behda ne par lihki, ne par namnu kas walkam paleek, ftees lihds pilfsatu juhrmall, un dohsees prohjam ar fuggineekem. — Pa tam laikam wezzais schihds atmohstahs, jo ne bija us nahwi eewainohs, un nowelkabs lihds zeemam. Neko ne finn isticft par sawu nelaimi, jo dikti wahjsch, un naw redsejis slepkawu, ne finn arri ka tappis sehta us fuhdu kahpeli, fur pamohdees. Dhtra deena nomirft.

Slepkaws tomehr no bailehm tihri pahrneimts freij pa sawu zeltu. Meschmallâ atrohn zittu schihdu pee leelzetta gullam. Ze nu ohtras wella dohmas nahf — iswelf affins nafi fo wehl bija paturrejis, eebahsch to schihdam kabbata, un dohdahs prohjam. Laimigi aifsneeds pilfsatu, un mekle kohrteli pee trakteera. Fur nu fainneeka meitai smuks puifis drihs azzis eekriht, ta sah ar scho eelaistees, un pehz ne ilgu laiku pee-

runna wezzafus, ka schee to par snohtu peenemn, kas teem palihds trakteeri turreht.

Nu wehl gaddijahs, kad diwi polizes salbati us to paschu weetu usgahje, fur tas slepkaws bija to ohtru negantibu padarrijis. Serauga labbu skaidru zilweku pee zeltmallas gullam, un noproht ka tas irr schihds. Teescham tas pats bija, no kurra papreefsch stahsiju. Blehdis saldats weens us ohtru fakka: „Kas buhs? meh effam noslahpuschi un isfalkuschi, tappinasin naudu pee schihda kabbatas, gulle dams to ne leegs!“ „Rabbi, labbi,“ atbild ohtrahs, „es ta skaidri noslahpis esmu, un man neweens groffis makkâ.“ Sahfs nu schee schihdam kabbatu raufiht, woi tur buhs nauda. Ko atrohn? Leelu nafi! Iswelf, un woi redft, tas pilns affinu! Nu buhs slepkawu usgahjuschi, nu labbu gohdu dabhuhs pee wirsneekem! Rampj schihdu rohta, un woi tas grihb woi ne grihb, aisdewd to us pilfsatu pee teesas. Teesa tulihst scho pawehl zeetunnâ eelift.

Zastahw nabbaga schihdam zeetunnâ, lihds wiffu ismeklehs. Ko nu sahfs? Weens pats irr ihpashâ kambari, un laifs paleek pahrlieku garfch. Ne warr wairs to zeest — luhdsahs gauschi zeetuma fargu, woi ne buhtu tif schehligs, un kahdu grahmatu eedohtu lassihst; jo wahzu rakstus mahzeja. Schis atbild: „man wairak naw ka weena patti grahmata, fo wezs zeetunneks pamettis.“ Kahda ta grahmata? prassa schihds. „Es ne finnu,“ schis atteiz, „man naw wallas grahmatas lassihst, tif weenu reisi eekattijohs, un nomanniju, ka tur wiffadas stahstifchanas eekschâ, un arri grahmatas.“ Lai buhtu kahda buhdama, schihds nu lihds, dohdeet man to grahmatu, es ne warru wairs to garru laiku zeest. Zeetuma fargu to atnesse.

Ber fo mans schihdinsch sabihjahs, kad usrakstu lassija: tas jauns Testaments muhsu Kunga Jesus Kristus. Buhtu tulihst atde-

wis. Bet tad dohmaja: kas kaisch, kad pats ar sawahm azzim redjeschu, fo tee kristigi zilwefti no sawa Marias dehla stahsta, kurre ka Deewu peeluhds. Islassijis warreschu jo gudri ar winneem isstribdetees. Nu eesahze lassih. Papeeksch wissa firds ruhge — bet jo palassija, jo palikke dohmigs un notruhjis, un pats ne sin-naja, par fo tas bija.

Jesus wahrdi ewangeliumds tik augsti un gudri isteikti rahdijahs, darbi tik nedsirdeti, padohmi tik skaidri, prahts tik gohdigs un swehts, ka jau sahze lassidams Jesu zeenih, un pahrllezinahts tappe, ka neweens zilweks, un arri ne Ahbraams ne Mofsus, tahdu swehtu prahthu naw turrejis, un ta naw Deewam lihdsigi darrijis ka schis. No masahm deenahm bija dsirdejis wezzakus un skohlmeisterus teizam, kad Jesus no Nazaretus effoht lepns teepejs bijis, sawu lauschu pretineeks, kas us dumpi mussinajis un zilwekus wihlis. Nu ne warreja ne pahrbrihnotees, kad lappu no lappas lassidams, to pasinne par to wispsasemmigu no Ahbraama, ir no wisseem Ahdama behrneem. Ne warreja gamma islassiht to kalna mahzibu (Matt. 5, 6 un 7 nod.) kur debbesigas gudribas wahrdi ween eekschâ, un to pehdigu leelu luhgschanu (Zahn. 17 nod.) un tahs pehdigas sarunnaschanas ar teem mahzefleem, kur firds Jesum pahrpulhst ar tahdu behdu ilgoschanu un mihlestibu. Azzim birre affaras, kad lassija ka Jesus zeetis un mirris, un itt dikti sahze raudaht, kad usgahje tohs wahrdu, fo Jesus pee krusta kahr-dams runnais, ihpaschi to: tehws, peedohd teem, jo tee ne sinn fo tee darra. Gan drihs wairs ne spehje tahlaki palassih, bet gribbedams tatschu sinnaht, kahdi tee Apustulu palikkuschi pehz sawa meistersa aiseeschanas, usnehme wehl lassih to grahamu no swehtu Apustulu darbeem. Te nu winnam augsti wehra leekama rahdijahs ta isstahstischana pahrtowas faras swehtku notikkumu (Ap. darb. 2 nod.) un pahrtowas spehka mahzibu, kas tik dauds dwehseles pahrtuhzinaja. Bet wissu firdi tam aiseehme ta stahstischana, ka Sauls tappis atgreesst, un par Pahwilu palizzis (Ap. darb.

9 nod.). Schis brihnuma notikkums winnam prahthu pahrlause. Gan drihs newihschus eesauzahs: Tik teescham ka Ahbraama Deews dsihws irr debbesis, tik teescham Jesus no Nazaretus irr tas Kristus, tas Dehls ta augsti teizama Deewa! Gan drihs newihschus rohkas pazehle salidams, un luhdsahs: Tik teescham ka Tu Jesus no Nazaretus effi tas ihstais Praweets un Kristus, tik teescham es gribbu buht Taws mahzeflis. Apschehlojees Tu pahrtowas mannim, ka Tu effi pahrtowas grehzineeku apschehlojees, kas pa Tawu kreisu pussi pee krusta kahre! Luhdsi Tu par mannim, ka Tu effi par Taweem flepfaweem luhdsis: Tehws, peedohdi scheem! —

No schi laika muhsu tizzigais Ahbraama dehlb diwkahtiqi ilgojahs, kaut winnu walka laiduschi. Jo sawu skaidru firdi sinnadams, neweenu brihdi ta ne dohmaja, ka winnu zeetuma paturreschoht. Bet maggak wehl brihwaischanu gaidija pehz meefas prahthu, wairak wehl to wehlejahs taddeht, kaut buhtu warrejis preeksch wisseem laudim ar mutti apleezinaht, fo firdi eenehmis tizzeht, un kaut warrejis kristibu dabbuht, un pee Jesus draudjes peelikts flukt. Deenu no deenas wissmihlaki ar to jaunu Testamentu kawejahs, kas winnam wairak wehrte tappis ka nauda un manta. Islassija to ar laiku lihds pakt gallam, un jo lassijis, jo firdi to apdohmaja preezadamees.

Kad preeksch teesu winnu sauze, tad winsch gan drohschi aisbildinajahs, bet tomehr pasemmigi. Paschi teefas fungi apleezinaja, tas israh-dotees ka weenteefigs, skaidrs zilweks. Kaut tikkai ne bijis tas affins nasis winnam kabbata! Ne sinnaja arri fo dohmaht, kad to winnam preekschâ rahdija, un tas itt neko ne sabihjees fazzija un fazzija, ka ne buht ne sinnus, ka tas nasis kabbata eenahjis, pascham ne peederroht.

Neko ne sabihjahs zeetuma wihrs, ka schi leeta beigschotces, bet kluffa pazeeschana to deenu gaidija drohschi, kurrâ Deews pats us kautkahdu wihst parahdih, ka schis beswainigs zilweks.

Zaw ohtra gadda gan drihs trihs mehneschus bija zeetuma sehdejis, tad pahrmahze spreedums

no angstaſahm teeſahm. Effoht wiſch trihs deenas jaikappa preeſch rahtuhses, un tad us gabbu zeetumâ jaſlehds eefſch frepoſta. Tabdu ſpreedumu winnam nolaffija. Aſſaru weenu is-laide, tad fluſs un Deewam padewees gabje at-pakkat us ſawu zeetuma iſtabu.

Atnahze deena, fur ſpreedumam bija noſift. Zeetumneefs jaw bija nowests us rahtuhs, jaw gribbeja drahnas nowilft, lai warr ſahft kap-paht. Tad atnahze grahmatu paſis, un atwedde rakſtus no ohtra pilſſata teefas, ka tur ta wez-za ſchihda Eliſera ſlepſaws effoht rohka dabbuhts, un jaw pats wiſſu iſteizis.

Nu ahtri pahrwedde muhsu zeetumneeku, bet us labbaku kambari, un par neddetu pawiffam atlaide ar gohdu. Wiſſi augſti pilſſata fungi to gohdaja, tam parahdidami ſchehlumu par winna nepateefigu zeetumu, un preeku par winna parahditu taiſnibu. Tas atſazzija: „Rad juhs tik labprahrtigi preezajatees, tas mannai ſirdi augſti patihf. Bet juhsu ſchehlumu ne warru peenemt, jo zeetumâ mas ko eſmu paſpeh-lejis, bet dauds eemantojis.“

Iſwaijaja, woi tur effoht weens deewabihs-figs ewangeliuma mahzitais. Tabdu dabbujis paſiht, rahbija tam ſirdi, iſteize wiſſu, ka ar winnu notizzis pee meefas un pee dwehſeles, un gauſchi luhdsahs, kaut winnu kriſtitu un pee ſwehta wakkarehdeena peenemtu.

Mahzitais winnu itt no teefas pahrklauffjis, ſaweem wirſneekem norakſtija: „Woi arridjan kaſ labban to uhdeni warr leegt, ka ſchis taptu kriſtihts, kaſ to ſwehtu Garru irr dabbujis, it-tin ka mehſ? (Ap. darb. 10, 47.) Kaſ ta no Deewa irr mahzihts, ka ſchis Iſraëla dehlſ, tam wairs ne waijaga zilweku mahzibas. Es winnu tik labbi dibbinatu eſmu atraddis eefſch wiſſas tizzibas pateefibas, un tik ſtipri pahrlee-zinatu, ka es par grehku turru, ſchim to ſwehtu kriſtibu aiſleegt.“ — Pehz pahru neddelahm tas tappe kriſtihts baſnizâ, wiſſeem redſoht, un tad baudija ſwehtu meelaſtu, wiſſai ſirdi pahrneints no debbes ſalduma.

Tas ihſtais ſlepſaws (ta frohdsineeka dehlſ) bija ſweſchu pawahrdu usnehmis, un pee ſa-

weem ſeewas wezzakeem dſihwojis par paligu. Bet kad baſchurcis neapdohmigus wahrduſ run-naja, un laudis par winnu jaw baſchadi doh-maja, tad gaddijahs, ka newihſchus pats ſew faklu aiſrunnaja. Prohti, bija divi ſweſchi fungi trakteeri eenahkuſchi, un ſtaſſija kahdam pilſſata teefas lungam pahr ta ſchihda nogalle-ſchanu, un pahr wiſſu, kaſ tur wehl gaddijeſ. Iſteize, ka laudis runnajoht us ta frohdsineeka dehlu, ka ſchis gan buhſchoht tas ſlepſaws bijis un aiſbehdsis prohjam. Us to eenahze tas traf-teera ſnohts, teem ko peeneſt, un weens ſweſch kungs ſazzija ka ſmeedamees, bet neko tihschi ne usdohmadams, ka frohdsineeka dehlu itt tahdâ weidê noſihmejoht, kahdâ jauns trakteera kungs irr. Mans wihriſch nobahl, ſahft tikkoi trih-zeht un drebbeht, buhtu gribbejis ko iſteikt, un ſtohſtahs, neko ne warredams preeſchâ neſt. Teefas kungs nomanna, ka naw pareſi, us-mekle amnata beedrus, un kohpâ wiini norun-na, ka no azzim ſcho ne iſlaidihs, lihds wakkara tunsâ ſanems un pahrneklehs.

Tâ nu noteck. Bet wiltigs grehzi-neeks yirmat leedsahs un leedsahs. Teefas fungi nu ſtipri winnu pahrnekle, un drihs winnu nomanna pee zittahm maſahm buhſchanahm. Wiſſwairak kad ſchihda gredeſenu pee winna atrohn, tas ne warr parah-dihf, fur to dabbujis. Kad nu tâ wairak un wairak winnam uſſtahw, tad paſchas ſirds ſoh-gis to pabeids iſdarriht, ko teefas fungi ne ſpehje. Pee winna azzim un pee wiſſas winna buhſcha-nas jaw warr redſeht, ka tam elles mohkas ſirdi kurrahs. Uſſauz teefas preeſchneeks ſchim nu itt dikti: „Tu grehzi-neeks! woi tu wehl drihſſti diſchotrees preeſch ta wiſſredſetaja Deewa uggu-nigahm azzim? Tu jaw pat gribbi muhscham paſuhdams! Gekam elles dibbens tewi riht, tad dohdi tai pateſſibai to gohdu, un ſakki, ka tu to eſſi darrijis!“ Ar wiſſeem panteem drebbedams tas zilweks ſakka: tâ gan irr! Un nu wiſſu iſteiz weenteefſcham, ka notizzis, un ka ſchis to aſſins naſi eebahſis ſweſcham ſchihdam kabbatâ. — Noſpreede winnu iſkappahnt us paſchu tirguſ plazzi, un tad us ſeſcheem gabdecem nodoht us frepoſti par buhweſchanas wehrgu.

Kad nu to dabbuja dsirdeht mahsu jauntizzigais, kas Krichjahna wahrdu bij usnehmis, tad winnam firdi auge schelofchana un behdas pahr to nelainigu zilweku. Ne buht ne gribbeja preezatees, ka tas kas winnu nelainé gruhdis, nu sobdu panahzis. Tit ween pahr winna nabagu dwehfeli eeschehlojabs, faut to warrejis isglahbt, un us dsihwibas zelku uswest. Ko darrija? Reifaja us to pilfsatu, fur tas krepofst bija flaktu, usnehme tur dsihwoht wiffus feschus gaddus, un to zeetuma wehrgu ifdeenas apmekleht, an tam labbumu doht meesigu un garrigu. Ruhdse pee krepofsta wirsneeka un pee teefahm, lai winnam to wehletu darriht, un stahsiija teem wiffus notikkumus. Dabbuja to wehleschanu. Un nu wiffadi apgabaja to zeetumneeku, dewe tam labbaku barribu; un gabdaja kohpochanu un ahrstefchanu, kad tas eelikkahs gulleht slims itt dikfi. Zhpaschi us scho slimmibas laiku raudsiija winna nabagu dwehfeli ahrstecht, lai ta no grehkeem atstaktu. Mahziija winnam Deewa wahrdu, pamahziija, luhdse un gauschi lifke tam pee firds, lai jelle par sawu nabagu dwehfeli assihitu, un tai mekletu isglahbschanu, lai jelle atgreesigâ prahâ pee ta Pestitaja nahktu, kas to krusiâ fistu slypkawu peeschelojis un swehtigu darrijis.

Ne bija par weli winna wahrdu un affaras. Tam Kungam, kas tit labprahht grehzineekus peenemm, patifke, schim nabagam zilwekam to zeetu firdi pahrlaufst. Pehz schelastibu tas eebrehzabs raudadams, un schelastibu atradde. Kad winna labdarritais Deewu luhdse pahr winnu, tad us reisi schis sahze raudaht ruhftas atgreeschanas affaras, itt no teefas, un nu pats usdrihftstajahs Deewu peeluhgt ar firds zeenischanu. Tas Kungs paklausiija nabaga wahjneeka luhgschanas, un eedewe meeru winna dwehfeli. No scha laika slimmiba to atstahje. Un kad bija weffels tappis, tad itt zittads bija usskattams, un arri dsihwofchana parahdija, ka weenteescham un no firds bija atgreesees. Pats krepofsta wirsneeks apleezinaja, kad schis nu itt

jauns zilweks tappis, un sahze winnu mihlu turrecht, kad tit kuss un gohdigs un labbi paklauffigs pee sawa darba. Weegloja winnam listeni zil ween spehje un warreja.

Kad nu tee zeetuma gaddi bij pawadditi, tad scho atlaide wallâ ar labbu leezibu, un tos, kas winnam meefas un dwehfels labdarritais, to peenehme sawâ nammâ. Tur winni pahru mehneschus kohpâ palifke un deenu no deenas Deewu luhgdami, weens ohtru apstiproja eefsch tizzibas un mihlestibas, to schelastibu paturredami, kas bija abbeem notikkusi. Kohpâ baudija ta Kunga waffarinu, un nu Krichjahns sawu draugu pahrwaddija us to pilfsatu, fur tas papreekschu bija dsihwojis. Pats winnu atdewe tai seewai, kas wiffus tohs gaddus us scho gaidijust, tam mihli rahdija sawu dehtu, kas pehz tehwa aishweschanas bija dsimmis. Ohtrâ deenâ Krichjahns tohs atstahje, un greesabs atpakkat us sawahm wezzahm mahjahm. Rahdus tschetrus mehneschus tur mittis, eelikkahs gullâ, un no debbes preeka pahrnemts, us muhschigu duffu aishgahje, sazzidams: Bungs, lai nu Tawu kalps meerâ aiseet, kâ Tu effi fazzijis, jo mannas azzis Tawu pestifchanu red sejuschas!

Kamehr slims gulleja, wehl daudstreis sawu draugu peeminneja, Deewu slawedams un karsti luhgdams, lai tas Kungs scho paturretu tizzibâ lihds patt winna gallam, un to kâ pranlu no ugunguns isglahbtu zilweku gribbetu zelt par spihdigu gaismas deweju stary teem sawejeem.

Schi aishlughschana irr schehligi paklaufita. Krichjahna draugs palifke ustizzigs tai schelastibai, kas tam bija notikkusi, un swehtibas paligs tappe sawai seewai, un seewas wezzakeem. Winna kristiga dsihwofchana teem firdi atmohdija, ka tee eeskubbinajahs, pasaulei un grehkeem atfazzibt, un to schauru tekku pastaigabt, kas us muhschigu dsihwibu aishwedd. Lai arri tee Deewa smehjeji winnu usnehme smecklâ, tee, kas Deewu peeluhds un Jesu Kristu, tee par winnu Deewu slaweja pateikdami. — F. R.

W r i h w d r i k k e h t.